

Els qui interpreten la llei a la Guàrdia Civil o l'abús de poder dels funcionaris policials

written by Llorenç Prats | 15 de juliol de 2017

El fulletó d'intromissions en el procés pacífic, democràtic i participatiu del poble català per fer efectiu un referèndum d'autodeterminació l'1 d'octubre de 2017 va tenir fa uns dies un nou episodi: la decisió de la Guàrdia Civil d'iniciar interrogatoris a funcionaris o responsables d'activitats vinculades amb la pròxima celebració de l'esmentat referèndum d'autodeterminació.

Els interrogatoris en seu policial de persones no investigades per presumptes delictes, en qualitat de testimonis, no són admissibles, llevat que siguin totalment voluntaris o com a forma de col·laboració amb les forces i cossos de seguretat. I en aquests casos, com en tota investigació policial, no cal que sigui en la caserna. Per tant, sorprèn, un cop més, l'aparador comunicatiu al qual es presta aquest institut armat, per altra banda, prou prestigiós pel que fa a la persecució d'importants tipificacions delictives, allunyades de qualsevol connotació política.

Tots els policies saben, en l'abc de la seva formació, que les declaracions de testimonis, per ésser considerades com autèntiques proves els hi cal la seva ratificació en el judici oral, després de formar part de la causa investigada per una instància judicial si com a tal ha estat objecte d'una denúncia o querella admesa a tràmit, per existir suficients indicis que així ho manifestin.

Però també és cert que les declaracions dels testimonis en

seus policials, obtingudes vàlidament, poden ésser empleades, després, en un eventual interrogatori judicial amb la finalitat d'aclarir les diferències entre unes i altres manifestacions. Vet aquí, per tant, com la policia judicial pot anticipar-se per preparar una més ben travada judicialització d'uns presumptes supòsits criminals.

I tanmateix, malgrat aquestes precaucions, això també té els seus límits, ja que el testimoni podria modificar la versió dels fets amb posterioritat al que s'hagi registrat en les diligències policials, tot quedant aquestes totalment al marge del que es jutgés. Efectivament, hi hauria una vulneració inexistente del dret a la defensa, si els testimonis, al final en el judici oral, interpreten l'activitat sobre la qual declaren de manera diferent a com la van apreciar davant de la policia, sobretot si aquesta declaració ni tan sols formava part de cap instrucció judicial (és a dir, encara no s'havia admès cap indici rellevant de delictes).

Una altra cosa seria que la mateixa policia actués com a testimoni de referència quan els testimonis desapareixen o no poden assistir al judici oral, fet encara més controvertit, a fi de donar vàlida probatòria a les manifestacions recopilades dels testimonis prèviament al judici.

La declaració del testimoni podria quedar imbuïda per la posició investigadora de la policia, i com a tal, en l'eventual judici ésser qüestionable, raó per la qual la declaració definitiva seria la que es produís, de fet, davant l'òrgan judicial, on es donen les garanties d'immediació i contradicció imprescindibles, a fi de subjectar-se a la credibilitat del tribunal l'eficàcia de la declaració del testimoni.

Per tot això, escau, amb greu urgència, determinar les bases d'aquestes diligències policials, i advertir que els testimonis només tenen cabuda, a la pràctica, en el procés judicial, que sense cap mena de dubte, les diligències

d'investigació ni són proves ni s'assimilen, en cap sentit, a aquestes. Per sort, l'estat de dret té molt a dir, malgrat la seva passivitat i allunyament respecte de la societat a la qual hauria de servir.